

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Berger, Heidi Marjatta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Venäjän ulkopoliittisen muutoksen selittäminen: "Realistinen käänne" vai pragmatismien instituutioitumisprosessin alku? Walter Carlsnaesin viitekehyksen sovellutus ulko- ja turvallisuuspolitiikan analyysiin			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-11-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 169 + liitteet 1-14 / 2
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan Venäjän ulkopoliittikan muutosta 1992-1993, päämääränä selittää aiemmissa tutkimuksissa havaittu länsimyyntöteisuuden päättymisen. Tutkimusongelmat on jaettu teoreettiseen ja empiirisiin. Teoreettiseen tutkimusongelman kuuluu: miten käsitteellistää toimija-rakenne -keskustelu soveltuvaksi muutoksen selittämiseen. Empiiriset tutkimusongelmat käsittelevät muutoksen määritelmää: minkälainen muutos oli kyseessä, minkälaisia muutoksen syitä voidaan löytää, miksi Venäjän ulkopoliittikka muuttui. Tutkimusongelmiin vastattaessa nojaututaan Margot Lightin ja Neil Malcolmin selitystekijöihin. Ulkopoliittikka määritellään ongelmalähestymistavaksi: ristiriidaksi toivottujen ja vallitsevien olosuhteiden välillä ja kansallinen turvallisuus poliittisten, taloudellisten sekä alueellisten etujen turvaamiseksi. Oman selitysmallin kehittämisessä käytetään Walter Carlsnaesin toimija-rakenne -keskustelun sovellutusta. Kolmitahoisien selityksellisen viitekehyksen rakenteellisen ulottuvuuden: objektiivisten olosuhteiden soveltamisessa käytetään Valerie Hudsonin (et.al) tilannekohtaista ulkopoliittikan mallia ja Charles F. Hermannin muutosta kuvailevaa mallia institutionaalisen asetelman soveltamisessa. Dispositionaalisen ulottuvuuden havaintojen tulkitsemisessa nojaututaan Judith Goldsteinin ja Robert Keohanen näkemyksiin maailmankatsomuksista, normatiivisista ja kausaalista uskomuksista, jotka voivat vaikuttaa politiikkaan tiekarttoina, koordinoimalla tai instituutioitumisprosessilla. Arvomaailmaa jäsenetään Andrew Heywoodin poliittisten ideologioiden kautta. Intentionaalisen ulottuvuuden: preferenssin ja arvojen soveltamisessa nojaututaan Joseph Grieccon määritelmiin liberaalista ja realistisesta rationaliteetista. Sekundäärimateriaali koostuu aikaisemmista tutkimuksista, kansainvälisen politiikan julkaisuista sekä kolmesta haastattelusta. Primäärimateriaaliin kuuluu ulkopoliittiset- ja kansallisen turvallisuuden doktriinit, epävirallisen ulko- ja turvallisuusneuvoston kaksi strategiaa sekä sotilasdoktriinit. Sanomalehtiä on analysoitu kahden vuoden ajalta. Muutoksesta luodaan "tarina", joka selitetään huomioimalla viitekehyksen mukaisesti intentionaalis-teleologiset-, kausaaliset-, sekä rakennetekijät. Tutkimuksessa päädytään osin aikaisempien tutkimusten johtopäätöksiin, osin itsenäisiin päätelmiin. Jälkimmäisiin lukeutuivat: kansallisten intressien omaksuminen ulko- ja turvallisuuspolitiikan perustaksi ilmensi politiikan itsenäistymistä ja normalisoitumista. Lisäksi havaittiin neljä samanaikaista prosessia: länsimyyntöinen politiikka jatkui, Yhdysvaltojen rooli heikkeni, Natoa alettiin vastustaa, turvallisuusuhkia alettiin liittää Ivyn alueelle sekä harjoitettiin pragmaattista laskelmointia. Kehitellyn takapihateorian mukaisesti: epävarmuuden olosuhteissa tuli turvata valtion ydinintressit, alueen hallinnan kautta pyrittiin vähentämään ristiriitaa toivottujen ja vallitsevien olosuhteiden välillä, reformien jatkuvuus taattiin puuttamalla alueen konflikteihin. Itsenäisen toimija-rakenne -keskustelua soveltavan selitysmallin mukaan muutokseen oli vaikuttamassa maltillisen keskustalaisen ja konservatiivisemmän opposition esiinnousu kesällä 1992. Esittämällä pragmaattisemmän, käytännönläheisemmän, maailmankuvan ja osoittamalla vallitsevalle linjalle vaihtoehdon, tarjoamalla erityisiä strategioita myötävaikutettiin linjan muutokseen. Kansallisen turvallisuusneuvoston perustaminen (komissioineen) muutti institutionaalista asetelmaa myötävaikuttaen pragmatismien instituutioitumisprosessiin, ei-ideologisen ulkopoliittikan vahvistumiseen, kehitykseen kohti ulko- ja turvallisuuspolitiikan integraatiota ja jonkinlaista suurstrategiaa. Merkitykselliseksi nousi turvallisuusneuvoston rooli pragmaattisten ideoiden ja politiikan tuotosten välittäjänä. Käytännössä politiikka ilmeni haittavaikutusten ennaltaehkäisemisenä ja myöhemmin vahinkojen minimoimisen strategiana.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Carlsnaes, Walter toimijarakenne - keskustelu turvallisuusneuvosto - suurstrategia ulkopoliittikka - muutos - analyysi Venäjä - ulkopoliittikka - turvallisuuspolitiikka - 1992 ly 1993 - 1990-luku			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			